

«Mihver, bu açık konuşma ve bu sarış tehdit karşısında, plânlarımızın garp yarım küresine taalluk eden kısmını tatbika geçecek midir?»

Bunun cevabını ancak Atlanlık muharebelerinin inkişaf safhaları verecek.

DÜNDEN BUGÜNE

Üçüncü Napolyonun bir suâli ve sadrazam Fuat Paşanın bir cevabı...

Nice nice kanlı mücadeleler den sonra, nihayet, Köprülüzade Fazıl Ahmet Paşanın indirdiği nihai darbe neticesinde Osmanlı İmparatorluğuna bağlanan Girit 1861 den itibaren İstanbul sarayı için eşsiz bir gâile olmuştur. Başta Rusya Çarı olmak üzere bütün Avrupa adalları ve dolayısıyla Yunanlıları kıskırtmışlar ve günün birinde resmen müdahale ederek adayı göya himayeleri altına almışlardır. 1898 de Kandiya'da Osmanlı sancakının yanında, altı Avrupa devletinin bayrakları da dalgalanmaya başlamıştı.

Bu hal Osmanlı hakimiyetinin sifra inmesi demektir. Bir müddet sonra, yani 1912 de Venizelos, kurnaz bir hareketle Girit medisini Yunan parlamentosu ile birleştirince, o sırada patlayan Balkan harbi gürültüleri içinde ada Yunan təcna bağlanıvermişti. Binaaleyh bugün müdafaaya çalıştıkları bu ada, ancak 29 yildanberi Yunanlıların malıdır. Ondan evvel bizimdi.

Giritten bahsederken, Fransa İmparatoru Üçüncü Napolyon ile Sadrazam Fuat Paşa arasında cereyan eden bir muhavereyi nakilden kendimi alamıyorum.

Sultan Aziz'le birlikte Parise giden Sadrazam Keçecizade Fuat Paşa, bir gün sofrada, İmparator ve maiyetile birlikte yemek yerlerken, muhavere dönmüş dolmuş, devletin ebedi bir çibani olan Giritde intikal etmiş. İmparator Fuat Paşaya hitaben:

— Altes, demiş, şu Giriti, iyi bir müşteri bulsanız da... sat-sanız fena mı olur, sanki?..

Fuat Paşa, soğukkanlılıkla:

— Hakkımız var, Majeste -demiş-, çok güzel bir fikir...

— Kaça satmak istersiniz?..

Hazır cevap ve nükteci sadrazam, ona da şu güzel cevabı vermiş:

— Ciddi bir müşteri bulursak, aldığımız fiyata...

H. N.

En Son Havadis'in
Edebi Tefrikası-35

MAKEDONYA

"Vardar Güneşi Apostol", kafe şantana girerken locadaki rum öldürülmüştü!

Müellifi : Nizamettin Nazif

— Peki ama kaptan... Lölâ'nin başına nasıl bir felâket gelmesinden korkuyorsun?

Adının «Vardar Güneşi Apostol» olduğunu öğrendikten sonra, artık, randevuya gelmiş olan adam, «Arkadaş» demiş, «Kaptan» diye hitap ediyordu. Acaba bu Apostol'un Vardar Güneşi ünvanı nereden geliyordu?

Apostol bir parça düşündükten sonra cevap verdi:

— Korkuyorum, çünkü yerine bir başkası bulunduğuna için komite artık Lölânın ele geçmesine ehemmiyet vermeyecektir. Rum tüccar her akşam Kafe Şantan'a gelip içme, locasında, şampanya açtırıyor. Eğer Sandalcıyeff, tüccar Kafe Şantada öldürmeğe kalkarsa, hiç şüphe etme, kendisi kaçabilecektir. Fakat Lölâ kaçamaz, ele geçerse hele polisler onun, Tane'nin kardeşi olduğunu anırlarsa zavallı kız mu hakka mahvolacaktır.

— Şimdi anladım.

— Bunun için senden bir istegimiz var. Zaten Tane, sırf bu meseleyi konuşmamız için sana mektup yazmıştır. Burada onun yerine beni gördüğün için aklına bir şey gelmesin. Çünkü o, Dıramada jandarma binbaşısı yanında emirberlik ediyordu... Biliyorsun...

— Evet, adına Hasip diyorlardı.

— Tamam...

— Tane oradan kaçmağa mecbur kaldı. Eğer dağa çıkıp getisinin başına geçebilseydi mesele yoktu. Fakat binbaşının yanında onu bir çok görenler olmuştu. Tabii binbaş her tarafa haberler saldırdığı için, bir jandarma yahut bir subay tarafından görülecek olursa Tane'nin gideceği yer iptir.

— Bilirim, onun defteri çok tan dolmuştur.

— Evet...

— Peki kaptan, şimdi ne emrediyorsun bana? Ne yapmalıyım?

— Sen bana Sandalcıyeff'le Yuvan'ın adreslerini ver, ondan ötesine karışma.

— Yuvan, Kolombo otelinde oturuyor. On altı numarada. Otelin kâtihi de kardeşidir. Sandalcıyeffe gelince onu ancaak Yuvan bulabilir. Çünkü Rum tüccar:

Kule kahvelerindeki dükkân da bomba patladıktan sonra izi kaybolmuştur.

— Âlâ... Yarın akşam, yine saat on birde burada buluşurayız, tam on birde gelemezsiniz. Şimdi gidelim. Eğer ben sem, beklemez, gidersin.

— Emredersiniz kaptan! Allaha ısmarladık.

Kargalar saksağınlar, me-e-e-e mezarlığına benziyen bu ağaçlıkta durmadan ötüyorlar, arasında hep birden «pırr!» edip havalanıyorlardı. Sonra tekrar dallara konarak gürültülerine devam ediyorlardı. İki adam ayrı ayrı istikametlerde gözden uzaklaşmışlardı. Bunlardan biri iki dakika sonra Begginardan hareket eden bir tramvayın hasırli kanepesi üzerinde sigara içerek, ıslık çalarak Tahtakaleye doğru yollanmış bulunuyordu.

İstasyonun önünden geçerken kirlî gömleğinin mühim bir kısmını örten yeleğinden bir saat çıkarak baktı. Yirmi beş kuruşa satılan tapon bir şimendifer saati idi bu. Ve tam on ikiyi gösteriyordu.

Adının Vardar Güneşi Apostol olduğunu söyleyen bu adam beş dakika sonra GRAND OTEL önünde tramvaydan indi ve Kafe Şantan'a daldı.

Bu hâdisie Begginarda cereyan ederken Kafe Şantada her ağızdan bir ses çıkıyor, gâlgı Macar kızlarının her biri bir masaya angaje olmuş, sarhoş müşteriler gılgın bir ısrâf ile şampanyalar, âlâ şaraplar açtırarak sözünü yabana eğleniyorlardı.

Hele Apostolidis, tamami-le zom olmuştu. Artık kadehi tutan elleri titriyor, mezeleri, içkileri üstüne başına döküyordu.

Lölâ, onun iltifatlarına gülererek kurutarak mukabele ediyor, bu hal, tüccarı bir kat daha coşturuyordu.

Fakat güzel kız, her zaman bir bahane buluyor, Apostolidisin sarıktılıklarından gerdanını, ensesini, yanaklarını ve dudaklarını kurtarabiliyordu.

Aradan bir saat, ya geçmiş ya geçmemişti. Körkütük olan Rum tüccar:

Suriyede, bir miktar son sistem ve süratli tank vardı. Bu nların da Filistindeki İtîr Fransız kuvvetlerine katıldıkları bildiriliyor.

Meçhul ve esrarengiz Suriye: 5 Merce meydanında ipe çekilen beyaz gömleklî kuklalar..

Cemal Paşanın yirmi yıl önce ortaya attığı iddia bugün tahakkuk etmiştir!

Şam'daki siyasi idamlardan evvel Lübnan sayfiyelerinde verilen tantanalı temenni ve şefaati ziyafetlerini, idamların ertesi akşam daha tantanalı tasvip ziyafetleri takip etti.

Cemal Paşa, bu kanlı icraattan sonra: «Mısırı zaptedemedimse Suriyenin kalbini fethettim» demişti. Dördüncü Ordu Kumandanı bu hükmünde isabetli miydi bilinemiz. Fakat bu icraatın Suriyeyi kaybedişimizde âmil olduğunu iddia edenlerin alabildiğine yanıldıklarına hiç şüphe yoktur.

Suriyenin içyüzünü bilenler ve geniş halk tabakasının kalbine sokulup kulağını verebilenler iyi bilirler ki Suriyeyi yabancılara

satmağa uğraşanlara karşı tatbiki evvelâ halk can ve gö-nünden tasvip etmektedir. Suriyelilerin Cemal Paşadan tek bir şikâyetleri varsa o da, icraatını noksan bırakmasından ve bir hayli azılı hyanat unsuru ihmal edişindendir.

Şamın eski Müşirlik dairesi önünden geçip Hicaz istasyonuna giden yolun iki tarafını Cemal Paşa tek parmağının küçük bir işaretle bir gece içinde yıktırması yerine Berlinin Unter der linden isimli muhteşem bulvarının bir eşini getirip kurdurmuştu. Suriye ve Lübnanın hâlâ en güzel cadelerinden biri olan bu bulvarın ismine o zamanın belediyesi «Şam Cemal Paşa» yani Cemal Paşa caddesi demişti.

Kısaca:

Hâlis beyin kitapları hakkında

Eski hazineyi hassa müsteşarı merhum Hâlis Bey Türkiye'de en iyi kitap tanyan bir âlimdi. Yazma Şark eserlerinden muazzam bir kütüphaneye vücut vermişti. Bahriye Nazırı Hasan Paşa için de zengin bir kütüphane hazırlamıştı. 19 sene evvel Maarif Vekâleti Hâlis Bey'in bazı kitaplarını satın almıştı. Hâlis Bey kitapları, ma kymetlilerini Ortaköydeki kütüphanesinde saklıyordu. Kendisi kitap toplayan çok borçlanmıştı. Vefat eder etmez alacaklıları evlerine beraber bu kütüphaneye de haciz koymuşlardı. Evleri satıldığı halde kütüphane varisleri tarafından reddettiler. den ve alacaklıların bir kısmı ise firarî oldukları için davalarını takip edemediklerinden kütüphaneye olduğu gibi kapalı kalmıştı.

Öğrendiğimiz göre bu kütüphanede çok kıymetli kitaplar vardır. Bunları çürümekten kurtaramaz mıyız?

— Garson! diye bağırdı.

Kim bilir ne emredecekti? Belki sıcak bir meze isteyecekti. Belki de Lölâ için bir çiçek buketi.

Locanın kapısı derhal açıldı. İri yapılı bir adam belirdi. İri yapılı bir adam diyoruz, çünkü saatlerdenberi locaya hizmet eden garson değildi bu.

Rum tüccar, bunun farkına varmamıştı. Hele gelen adamın Lölâyâ göz kırptığını ve güzel kızın birdenbire sapırsı kesildiğini hiç sezmemişti.

Bulut gibi sarhoştu. Ağzında dilini güçlûkle döndürerek:

— Garson! Garson! diye mırıldandı.

İşte hepsi bu kadar... Gelen adam, cebinden bir tabanca çıkarmış ve bunu bedbahtın alına dayıyarak üç el ateş ettikten sonra tabancayı masanın üstüne bırakarak kaçivermişti.

(Daha var)

Suriyede, bir miktar son sistem ve süratli tank vardı. Bu nların da Filistindeki İtîr Fransız kuvvetlerine katıldıkları bildiriliyor.

Spor

Millî kümede takım-ların vaziyeti ve futbolumuz

Millî Küme maçlarımızın her geçen haftası takımlarımızın alacakları dereceleri tebellür ettirmeye başlamıştır. Bu vaziyete göre ilk maçlarında olduğu gibi Millî Kümede de Beşiktaş takımımız iddialı muhafaza etmekte ve onurlu olarak Fenerbahçe ve Galatasarayla mücadele etmektedir.

Başta giden üç İstanbul takımımız futbol seviyelerini ele alacak olursak gerek ferdî ve gerekse cem'î olarak futbol seviyemizin çok düştüğü olduğu derhal göze çarpar. Her geçen sene futbolumuz tedricen düşmekte ve bugünkü biçime haline düşmüştür.

Bunun sebeplerini tahmin edecek olursak başta bugün için tabii bir imkân olmayan cenebi temması noksanlığı gelmekle beraber futbolcuların amatörler gibi nazlı oldukları halde fiilen profesyonellerin göstermesi lâzımgelen mesaiyi göstermemeleri, senelerden beri futbolumuza bir sistem kabul etmemeleri ve nihayet klüp idarecilerinin işleri büsbütün yeni yollarla ellerine bırakması gelmektedir. Son olarak buna Futbol Federasyonunun futbol kalkınması için esaslı ve faal olarak hiçbir hareket göstermemesi de ilâve edebiliriz. Futbol Federasyonu mevcut olduğuna göre futbolun ihtiyarî sporlardan madut olması hiçbir zaman mazet teşkil etmez. Kanaatimize bu işin kestirme tarafı Umum Müdürlüğün bir türlü önüne geçemediği gizli profesyonelliği tamamen ortadan kaldırmak üzere futbol da hakiki profesyonelliği kabul etmesidir.

Umum Müdürlüğün memleket bünyesine ve esas prensiplerine uygun bir şekilde hazırlanacağı bir talimatname ile kabul edeceği profesyonellik, futbolumuzun yükselmesi için en kestirme yol olup bundan başka çıkar yol yoktur. Bugünkü vaziyet her bakımdan biçare ve gülünç bir vaziyettir. Umum Müdürlükten bu gülünç ve biçare vaziyete bir son vermesini rica ve temenni ediyoruz.

Adil Yurdakul

EnSon Havadisın Tarihi Tefrikası: 10

SULTAN ABDÜL'AZİZ ve İMPARATORİÇE ÖJENİ

Yazan: Ayhan

“— Bre kahpe arap! Kelp dalamış keçiler gibi böğürüp ne yapmak istiyorsun?..”

(Bu bir tarih değildir. Vukuat tamamen doğru olmakla beraber karikatürize edilmek suretile yazılmıştır. Kullanan üslup da bu bakımdan okumalıdır.)

bekliyordu. «Perteve Piyale» de Hariciye teşrifatçısı Kâmil Beyle Fransız tercümanları vardı. İmparatoriçenin vapurunu istikbal ederek yol göstereceklerdi.

Hünkâr durmayıp üzeri piranta işlemeli dürbine Ahırkapı açıklarına bakıyordu. Selimiye, ağlasındaki topçular (Egl) sefilisini seçince (yüz pare) top atacaklardı. Vakit haylice geçmişti. Öğle vakti geçeli iki buçuk saat yakındı. Neredeyse camide ikindi ezanı okunacaktı. Gelen giden yoktu. Hava inadına yağmurdan eser kalmamıştı. Gün er de (1286) senesi recebinin 11'ine (1869) efrencisi teşrinievvelinin 13—1 çarşambası idi. Asitane'de bu mevsimde sıkça yağmur yağıp havalar fırtına olmağa lâzımdı. Ama, hikmeti Hü-laya hayran olmamak elde değildi. Yaradan Tanrı havayı bir güzel açıp berraklandırmıştı. Deniz dalgalı olsaydı, Hünkârın endişesi artmıyacaktı. İmparatoriçenin hava uygunsuzluğundan çektiğini sanıyacaktı. Hal böyle iken ortada teahhura sebep yoktu. Yoksa chas misafiri lüzumu kadar mihmannüvâzlık (17) görmedisine incinmişti de sağdan geri Mısır mı dümen kırdırıp çark çevirtmişti?

Perteveniyl Sultanın da keyfi açığıyordu. Ne hâlet idi bu? Fransa sultanının ölmeden er (Mersa-i Dersaadete) çatacağını söylemişlerdi. Vakit geçiyordu. Valide dairesine çekilecek öğle namazı eda edeli tam üç saat olmuştu. Aslanı Has oda penceresine bannmış, sırmalı esvabı nekadara la yaraşmıştı? Görenler imrenmemek mümkün değildi. Arkasından bir yarın kaddı kame-i (18) vardı ki, kanlı benzi yirmisinde erken yigiller benziyordu. Perteveniyl Sultan aslanın ensesine sokuldu. Sıkça so-yup dumanlı gözleri ile Ahırkapı açıklarını aradırdı:

— Nesneler görünmez. Ne işi bu ettikleri? diye mırıldandı. Abdülâziz Hanın da canı sızıyor, beklemek firakının atesinden ziyade insanı yaktığını anlıyordu. Celâli üzerindeydi. Elindeki dürbünü köşeden yana fırlatarak yüzünü arkaya döndürdü:

— Sen ne söylüyor durursun ardında. Sana, var odana git demedik mi? Söz anlamaz mısın? Hem sana ne? Beklersem ben beklerim... diye homurdandı. Valide Sultan ırkerek birkaç ayak geriye çekildi. Padişahın kemali pazabından as evvel düzlediği sa-calları dikenlenmişti. Bir acayip bakan gözlerinin akları kızarmıştı:

— Aslanın için gussalanıyorum. Yazık değil mi şehabına. Yüreğinin yağları eridi gayri. Elbet gelir. Ziyade kalır mı hiç? Biraz da kadmınlar tarafına git. Eğlenip açıldın. Senin işine karışmam ben. Yine sen bilirsin. Amma ki sen üzülmü mübarek canını sıkıtkça canevime kan sızıyor.

Sultan Abdülâzizin dudakları oynuyordu. Kan başına sıçradı. Ağzını açıp ters cevap vermeden Selimiye'den toplar patladı. İşte akıbet imparatoriçe limana yanaşmıştı. Toplar besaret haberi veriyorlardı. Kılıcı sürüyerek has oda kapısına seğırtti:

— Gayri ben duramam. Yakışık almaz. Ne yaparsan yap. Selimiye gitmem mukarrerdir. Senin delilik edip ardınca gelmişsin. Sabret. Elbet onu görürsün!

Dedi. Perteveniyl Sultan neye uğradığını şaşırıyordu. Selimiye ile icadiye tepesinde atılan toplara Beşiktaş karşısındaki zırlırlar attıkları kurusıkıların gümbürtüsü karışıyor, haremi hümayun camları zingirdayıp titreyordu. İkinci rüzgârı, muzika seslerini sürüp açık pencereleden içeri dolduruyordu. «Haremsaray birine geçmişti. Abdülâziz Han göbeğini sallıyor, pırlantalı kıvrık kılıcı yerlerde sürünüp baldırlarına çarparak doluşarak mabeyne giden koridorda koşuyordu. Hazine'denler şaşkınlamışlardı.

Fahri Bey Sultan Azizle Hafız Mehmet Beyin görüşmelerini görüp önünü kavuşturarak yanlarına yanaştı. Üç beş adım açığa duruyordu. Hafız Mehmet Bey:

(Daha var)

(17) Misafirverlik, (18) Boy, endam.

(19) Hoş geldin demek, (20) binip, (21) konuşmak, (22) padişahın hiddetine, (23) ısrarla ve alışverişten kaçmaz abnâkîler demek, (23) huzurunda, kargırdan demek, (24) Canakaleye.

Tarihten notlar : 1

GİRİD ADASI

Bu adaya ilk önce, Milattan 4000 sene evvel Sibir Türkleri hükmetmiştir.

Türk dilinde "Kandiya," demek "Şeker kamışı diyarı," demektir

Bugün ateşler içinde yanan avallı Giridin tarihi maziine küçük bir göz atmak bu bediü'l-ülkenin zaman zaman uğradığı felaketleri bilmek ve öğrenek olur.

büyük Fransız âliminin, Her iki âlim de bu iddialarını cephe menbalarına ve arkeolojik keşiflere istinad ile yapıyorlar. **KANDİYE ADINI TÜRKLER VERMİŞLERDİR.**

Bu Türkler Hindistan'da da bir çok yerlere kendi isimleri olan (Nil) ve (Nili) isimlerini verdikten ve Amman denizinde, tipki Akdenizdeki Malta adasının oynadığı rolü oynayan küçük bir adaya (Malta) dedikten sonra, Mısra gelmişler, bildiğimiz (Nil) nehrine yine kendi isimlerine izafetle Nil demişler. Buradan tekrar inşa ettikleri gemilerle Akdenize açılarak Giride çıkmışlar, şeker kamışı bol olan bu adaya da (Kand) demişlerdir.

Bu iki âlimin bu iddialarını teyid edecek başlıca deliller, Amman denizindeki ada ve yarımada isimlerle Akdenizdeki ada ve yarımada isimleri arasındaki benzerliklerdir. Bundan başka, en eski Mısır şehir isimlerinin nihayetlerinin «Kend» ile bitmesi, Giridin ilk ismi olan (Kand) ın ari ve etimolojiye sahip olamaması ve e'fan Türk dilinde eskiden olduğu gibi bugün bile (Kand) kelimesinin şeker ve şeker kamışı mânasına gelmesidir.

EĞE MEDENİYETİNİ TÜRKLER BURADA YARATMIŞLARDIR.

Şu halde Girid, ilk Türk vatandaşlarından ve ilk Türk medeniyet beşiklerinden bir yerdir. Bu Türhler burada Ege medeniyeti dedğimiz muhteşem medeniyeti yaratmışlar, bu ada vasıtasıyla Mısır medeniyetinin doğmasında yegâne âmil olmuşlardır.

Yunan mitolojisi de bu iddianın doğruluğunu tevsik eder. Bu mitolojiye göre, Jüpiter ile peri İda'dan dünyaya gelen Krés namındaki bir çocuk bu adaya kendi ismini vermiştir. Fakat yine aynı Yunan mitolojisi Zeus'un Giriddeki Eda dağında büyüldüğünü söyler. Halbuki Zeus'un Yunan mitolojisine, Orta Asyanın Turani akidesinden nasıl geçtiğini yine bir Fransız âlimi Meilluand pek güzel göstermiş ve isbat etmiştir.

Yine bu ülkenin ilk sakinleri Dactyles'in, ilk madenci olarak gösterilmeleri, ve ilk defa bronzun ve demirin bunlar tarafından işletildiğinin iddiası da, bu san'atların Nili Türkleri de lâlele buraya getirildiğini meydana koyar.

ARKEOLOJİDE GİRİDİN ÇEHRESİ TURANİDİR. Bugünkü arkeolojik tetkikler karşısında da Girid ilk Turani çehresini arz etmektedir. Ele geçirilen keramik'ler, yazılar ve

BİZANS İŞE KARIŞIYOR Bundan sonra Yedinci Kostantin de aynı şekilde hücum etmiş ve ada kanlı muharebelere sahne olmuş fakat bu da İkinci Mişel'in talihsizliğine uğramıştır.

Nihayet 961 de, İkinci Romenin saltanatı zamanında Nisefor Fokas'ın kumandası altındaki ordu adayı Arablardan kurtar-

hattâ resimler bunun en bariz bir tasdikisidir.

Böyle olmakla beraber Giride en eski zamanlarda tevcih edilen istilâ hareketlerinin ne zamanlarda ve kaç defa yapıldıklarını tayin güçtür.

Yalnız Milattan evvel 14 üncü veya 15 ini asırlarda Giride haricden gelen bir ırkın taarruzuna uğramış, ve bunların işkence ve zulümleri altında halk, eskidenberi ve sıkı bir münasebette ve iktisadî alâkâda bulunduğu Mısra hıret etmek mecburiyetinde kalmıştır.

Bu istilâlar kimler olduğu muayyen değildir. Bir rivayet bunları Dorian'ler olmak üzere gösterir.

MAKEDONYALILARIN MÜDAHALESİ

Yalnız şurası muhakkaktır ki daha en eski devirlerde Girid güzelliği ve serveti itibarile birçok halkların hücum ve tasallutuna maruz kalyordu. Bunların başında Finikelileri gösterebiliriz, Makedonyalı Dördüncü Filipin de Girid işlerine karışmış, buradaki prenslerin birbiriyle olan manzaralarına müdahale ettiği söylenir. Fakat bunu bir istilâ ile veya asker sevkile yapıp yapmadığı meçhuldür.

Giridin maruz kaldığı istilâları tarihin muayyen olan zamanlarından itibaren takip etmek daha muvafıktır. Bu vakte kadar Girid yüksek medeniyetine rağmen, tam bir ed korsan saçağı olmak üzere tavsif edilebilir.

GİRİD TARİHİNDE ROMA...

İlk defa Girid Milattan 67 sene evvel Metellus'un kumandasında adaya taarruz edilen Romalılar tarafından zapt ve istilâ edilmiştir.

Fakat bu istilâ, rahat ve sükun yüzü bilmiyen Giridde tam ve hakikî bir asayiş temin etmek imkânını verememiş, nihayet 395 senesinde Roma imparatorluğunun taksiminde ada şarkî İmparatorluğa düşerek Kostantin hükûm ve idaresi altına verilmiştir.

ARAB İSTİLÂSİ

673 tarihinde ada Arabların nazarı dikkatini celbeylemiş adanın bazı yerlerini işgal etmişlerse de, adaların şiddetli mukavemeti neticesinde, adayı tamamen işgal edememişler, bir asırdan fazla devam eden şedit muharebelerden sonra nihayet (Ebu Hasan) ın kumandasında sevk edilen bir ordu ile 824 de Arablar tek mil adayı işgal edebilmek fırsatını elde etmişlerdir.

Arab istilâsı üzerine adayı tahsil etmek için Bizans büyük bir faaliyeti göstermiştir. İkinci Mişel zamanında tahsil için gönderilen bir ordu Arabları çıkarmada muvaffak olamazsa da Girid tam bir korsan yatağı haline girmesine sebep olmuş, bu yüzden Akdeniz bir asırdan fazla inlemıştır.

BİZANS İŞE KARIŞIYOR Bundan sonra Yedinci Kostantin de aynı şekilde hücum etmiş ve ada kanlı muharebelere sahne olmuş fakat bu da İkinci Mişel'in talihsizliğine uğramıştır.

Nihayet 961 de, İkinci Romenin saltanatı zamanında Nisefor Fokas'ın kumandası altındaki ordu adayı Arablardan kurtar-

Amerika, harbe girmek için üniformasını giymekle meşgul

(Başı Birincide)

ni Amerikanın «hayat ve ölüm mücadelesi» olarak vasıflandırması ve bununla da kalmıyarak «hudutsuz, fevkalâde bir milli tehlike hali» ilan etmiştir.

Bu nazilik karşısında Amerikanın, deniz, kara ve hava saveti tesis edebilmek kudretini haiz olduğu her noktada bir «ör-ü» idare ilan etmek demektir.

İmdi, buna, nutkun akabinde kongreden aramız olan 3 milyar 319 milyonluk yeni hava tahsisatını da katarsanız Amerikanın, İngiltereye, aşağı yukarı şöyle bir hitapta bulunduğu neticesine varabiliriz:

«Aman, sıkı tutun, biraz daha dayan! Ben geliyorum.»

Evet, Amerika harp sahasına girmek için üniformasını giymekle meşguldür. Gıydiği gün hâdiselerin şekli mutlak değişecektir. Hattâ Vişi Fransasının dün verdiği teminat dahi.

Fransa donanması, Amerika harbe girdiği gün Mihverin emrinde.

NİZAMEDDİN NAZİF

Frasız Donanması

(Başı 1 inci sayfa)

Vichy'den aldığı talimat üzerine yazıp vermiş olduğuna söylemiştir.

Fransız hükûmeti, herhalde, geçen hafta B. Kordeî Hull tarafından ileri sürülen talepler üzerine bu notayı vermiştir. B. Hull, Vichy'den, «Hitler taraftarı unsurların Vichy hükûmetini kontrolü altında tutmadığı hakkında dünyayı kına etmek isterse, vaziyetini sarıh surette tahiren tesbit eylemesini» istemiştir.

B. Henri Haye, gazetecilere notanın metnini bildirmekten imtina etmiş, fakat demiştir ki: «Bunun, Fransız - Amerikan münasebetlerini ihlâlâ çalışanları kederlendireceğini ümit ediyoruz.»

B. Haye, Fransız «Winnipeg» vapurunun, Karab denizinde bir aralıfık mıntakası dahilinde İngiliz bahriyesi tarafından önlenmesi keyfiyeti hakkında Amerikan hariciyesi nezdinde tahkikatla bulunmuştur. B. Haye, «Winnipeg»'in harp kaçağı esyası götürüp götürmediğini anlamak için yalnız araştırıldığını mı, yahut İngilizler tarafından müsadere mi edildiğini anlamak istemiş olduğunu söylemiştir.

Cumhuriyet müddei umumiğinden :

940 malf senesinin bitmesi ve hesabı umumiyyinin 941 senesinde devri dolayısıyla Mayısın 31 inci Cumartesi ve Haziranın 2 inci Pazartesi, 3 üncü Salı ve 4 üncü Çarşamba günleri İcra Muhasebesinde tahsilât ve tediyat muamelesi yapılmıyacağı ilan olunur.

M. T. 941/27369

mağa muvaffak olmuştur.

1204 de Lâtin imparatorluğunun teessüsü üzerine Girid adası Montferrat Markisi Bonifas'ın hissesine isabet etmiş, fakat bu, adayı elinde tutmak istemediği için bin mark kadar küçük bir para ile bütün hakkı ile Venedik Cumhuriyetine satmıştır.

Bu halden müğber olan Girid halkı, Venediklileri kabul etmek istememişler, Venedikliler müttih bir mücadeleden sonra Giridde yerleşebilmişlerdir. Venediklilerin ezelden düşmanı olan Cenevizliler, bu muharebe de Giridliyle yardım ediyorlardı. Bu harpler 1223 senesine ve ya 1332 senesine kadar devam etmiş, satın alınan adada bir hâkimiyet temin etmek imkânını bulamamışlardır.

Girid böylece iki üç asır daha, korsanlara, onların taarruzlarına; Ceneviz ve Venedik entrikalarına sahne olmuş. Bütün bu felâket anında, zavallı Giridli-ler, her zamanki gibi kendi vatandaşlarını müdafaa edebilmek-

Ruzvelt'in nutku

(Başı Birincide)

ahval ilan ettim, milli otoritenin ve kudretimizin son haddine kadar müdafaaımızı kuvvetlendireceğiz.

Esaslı bir vâkıa varsa, o da Avrupa harbinin, Nazilerin arzularına göre, dünyanın Naziler tarafından tahakküm altına alınması için bir dünya harbi haline çevrilmis olmasıdır.

KENDİ EMNİYETİMİZİN ESASI

Kendi emniyetimizin başlıca kaygusu demokrasilere yardım programına istinat etmektedir. Gön derdiğimiz her dolarlık malmalzemede diktatörler, nisf küremizden uzak tutmaya hizmet, etmektedir. Biz kendi milli menfaatimizi başka bir şekle koymadık. Bunu Almanyanın anladığı gibi, İngiltere de anlıyor.

HARP MALZEMESİ İSTİHSALATI

Şimdi, bir seneden fazladır İngiltere mücadeleye cesurane devam ediyor. Geniş istihsalatını ve harp malzemesi teslimatını hem kendimiz, hem de İngiltere Çin ve diğer demokrasiler için artıracağız. Bu malzeme hiç eksilmiyecek ve artacaktır.

GALİP HITLERİN ŞARTLARI Amerika hükûmeti, galip Hitlerin bütün dünyaya tekliif edeceği şartların neler olacağını pek iyi biliyor. Bütün dünyayı baştan başa parçalıyacaktır.

Avusturyayı işgal ettikten sonra, Münih'ten sonra, Çekoslovakya girdikten sonra olduğu gibi, bize de yeniden: «Şimdi ben tamamen arzularına kavuştum, son arazi talebim bundan ibaret-» diyecektir.

Aynı zamanda Atlantik ve Pasifik hâkim olmak, istilâ ve müdafaa etmek için, Avrupanın esir milletlerini hava ve deniz kuvvetleri inşasına mecbur edecektir. Bütün milletler etrafındaki iktisadî çemberi daraltacaktır. Faraziye yürütmüyorum. Dünyanın istilâsı için Nazi plânında mevcut olan tekrardan başka bir şey yapıyorum.

Bu Nazi hulyasının tahakkukuna müsaade etmeyeceğiz.

AVRUPADAN SONRA

Naziler hemen bütün Avrupa'yı istilâ ettiler. Şimdi Mısır ve Süveyş kanalı tehdit ediyorlar. İspanya ve Portekiz her an işgal edilebilir. Nazi tehdidi yalnız şimali Fransa Afrika'sına, Akdenizin garp sahillerine müteveccih değildir. Atlantikte Dakar kale-sine, Asor adalarına, Yeşilburun adalarına kadar uzanmaktadır. Tehlike vatanımızın hemen yakınındadır. Atlantikte herhangi bir adanın işgali veya kontrolü Amerikanın emniyeti için derhal bir tehlike teşkil eder.

DENİZ HÂKİMİYETİ OLMADIKÇA...

Şimdiye kadar iki şey diktatörleri durdurmuştur:

1 — İngilizlerin tarihi mukavemeti.

2 — Çin'in hayret verici müdafaaası.

Mihver devletleri, denizlerin hâkimiyetini elde etmedikçe, dünya tahakkümü hedeflerine kat'iyen varamıyacaklardır. Buna nail olmak için de İngiltereyi mağ-ûp etmek lazımdır. Eğer mihver devletleri kontrol etmeye muvaffak olamazsa, muhakkak mağlûp olacaktır.

Bütün hürriyet, denizlerin hürriyetine bağlıdır. Bütün Amerikanın tarihi iğtinabı gayri kalı surette şu kelimelere bağlıdır: «Denizlerin serbestisi.»

ATLANTİK MUHAREBESİ

Atlantik muharebesi şimdi geniş mal kutbundan itibaren geniş mal mntakada cereyan ediyor. Bu mntakada Alman korsanları ve denizaltıları birçok ticaret gemilerini müteazyit surette batıraraklardır. Hakikat şudur. Bugün kü tempoda, Naziler İngiliz tezgâhlarını yerlerine koymak için inşa edilebileceğinden üç misli fazla gemi batırırlar.

AMERİKANIN MİLLÎ SİYASETİ

Ruzvelt Birleşik Amerikanın milli siyasetini tarif ederek demistir ki:

«Garp yarım küresi, her taarruza karşı koyacaktır. Diktatörlerin deniz hâkimiyetini ele geçirmelerine müsaade etmeyeceğiz. İngiltereye ve demokrasilere yardım vâdini izutacağız.»

Devriyelerimiz, İngiltereye malzeme teslimini temin edeceklerdir. Malları teslim için icap eden bütün tedbirler alınmıştır.

Menfaatlerimizin nereda ve ne zaman tecavüze uğradığını ve için, pisi pisine kanlarını dökmüşlerdir.

(Devamı var)

Rıza Çavdarlı

Giridde şiddetli çarpışmalar devam ediyor

Almanlar artık paraşütle değil, nakliye tayyareleriyle asker yağdırıyorlar

Kahire: 28 (A. A.) — Kahire askeri mahfilleri, dün akşam Giriddeki vaziyet hakkında aşağıdaki malumatı vermişlerdir:

Malzeme ile Hanya arasındaki ovada çok şiddetli çarpışmalar vukua gelmektedir. Alman kataları Maleme'de yere inmeğe devam eylemektedir. Ve vaziyet ciddidir. Almanlar, fevkalâde ağır zayıat vermektedir, fakat Almanların hedeflerine varabilirlerse hayırlara pek az ehemmiyet verdikleri malumdur. Me se, Almanların Girid'e tayyarelerle ne kadar zaman askerler indirmeye devam edecekleridir.

Gelen katalar, paraşütlü kataları değil, fakat yamış tayyare parçaları ile dolu Maleme tayyare meydanına nakliye tayyarelerinden çıkan katalardır.

Girid'den Kahire'ye gelen haberler, tebliğlerdeki malumatı gayri pek az malumatı ihtiva etmektedir. Muharebenin merkezini Maleme'nin teşkil ettiği sarıhtır. Adanın kalan kısmında, Alman mukavemeti ancak iki merkezde devam etmektedir ve bu iki merkezden birisi, Hanyanın garbinda sahil üzerinde Resmo civarındadır.

Bu haftaki maçlar

Bu hafta milli küme maçları İstanbul takımları arasında cereyan edecektir. Bu maçlar üzerine umumî alâkayı davet eden mühim sebeplerin başında, hiç şüphesiz Fenerbahçe ile Galatasarayın karşılaşması gelir.

Maçlar hakkında bir tahmin yapmak doğru olmamakla beraber Fenerbahçenin daha avantajlı bir vaziyette bulunduğu söylenilir. Zira son dakikada verilen haberlere göre bu hafta Fenerbahçe muhacim hattında Melihin de görüleceği anlaşılmaktadır. Şu halde Fener, muhacim hattını en kuvvetli şekli ile sahaya çıkarabilecektir denilebilir.

Muavim hattında Ali Rıza gibi tecrübeli bir oyuncunun yer alması üzerinde de durmak lazımdır.

Müdafaanın genç olması, geçen haftaki oyunlarda olduğu gibi, Cihed'i şaşırtabilir. Fakat ne de olsa son zamanlarda Fener takımı, umumî heyeti itibarile bir hayli düzelmiş vaziyettedir.

Gelelim Galatasarayı: Galatasaray da bu mühim karşılaşmaya sür'atle hazırlanmaktadır. Son oyunlarında Galatasaray takımı aksayan tarafı daimi muhacim hattı olmuştu. Galata'saray muhacimlerinin kuvvetli güçler çekememeleri dikkati celb etmiştir.

Eğer bu hafta Galatasaray formatında değişiklik yapmazsa Fenerbahçenin karşısında sekteye uğrayabilir. Hiç olmazsa geçen hafta (B) takımında seyrettiğimiz Cemil for hatında oynatmalı Galatasaray haf hattı ve müdafaaı hakkında bir şey denemez. Yalnız iyi bir oyun sistemi tutarmaları lazımdır. Kalede Saim Osman'dan daha iyi vaziyettedir.

İşte bu şartlar altında iki eze i rakip bu hafta hiç şüphesiz taarratlarına heyecanlı bir gün yaşatacaklardır.

BEŞİKTAŞ - İSTANBULSPOF

Bu maçlardan başka Beşiktaş-İstanbulspor karşılaşması olacaktır.

İstanbulspor bilhassa son zamanında takviye edilen Beşiktaşın karşısında mühim bir rakip de dildir.

Beşiktaş son oyunlarında daha çok olgunlaşmasına rağmen; İstanbulspor sür'atle formundan ihmal edilmektedir, buna bir de sol hal Bâlin sakatlığı eklenirse üst taraflı kolayca tahmin edilebilir.

O. Yazıcıoğlu

emniyetimizin nerede tehdit edildiğini biz tayin edeceğiz. Mücellâh kuvvetlerimizi askeri stratejik bir vaziyette bulunduruyoruz. Bir taarruza taretmek için mücellâh kuvvetlerimizi kullan-

acağız.

(Devamı var)

Rıza Çavdarlı

Neler Söylüyorlar?

Bugünkü Cumhuriyete Nadir Nadi, «Bir üstad din değiştirir» başlıklı fikrasında şöyle diyor: «Hüseyin Cahidim dün kadar müdafaa çalıştığı modası geçmiş Adam Smith'in fikirlerini hatırladım.

İki gün içinde meydana gelen bu değişiklik nazarıma büsbütün kıymet kazandı.

Ancak, sittin senelik dinini ter keden üstad, birdenbire muallâkta kalmamak için bundan böyle altı okumaz prensiplerine sıkı sıkıya bağlanmalı ve onlardan bir karış bile ayrılmamaya gayret etmelidir. O prensipler sağlandı. O kadar ki, biz kendi i-nanclarımızı müdafaa uğrunda başkalarınınkine taarruza bile lüzum görmüyoruz.

Halbuki imanı zayıf olanlar, yahut kötü niyet besleyenler aksine yapıyorlar; bir takım kararlâk fikirleri kütle içine yaymak hisrile şuraya buraya catarak tehzalara düşüyorlar. Meselâ, sene önce evvel sayın üstâd Hüseyin Cahid Yalçın liberalizmi ve onun öz evlâdî kapitalizmi müdafaa ederken, onlar bu sistemlerin harbi körüklediğini, çünkü gidasını harpten aldığı iddia ediyorlardı. Şimdi ise aynı adamlar, üstâdın dün yazdığı gibi bu sistemleri harpten kaçmak töhmeti altına sokmaya çalışıyorlar.

Tasvirîkârda Bay Ebüzziyyaza de Velid «Bütcü meselesi» inden bahsederken, diyor ki: «Memleketin müdafaaasını her hususta elden geldiği kadar temin eylemek ise büyük masrafıara muhtaçtır. Bugün bir kısm vatandaşlarımız silâh altına almıştır. Her memlekette olduğu

gibi bizde de silâh altına alınan unsurlar iktisat ve ticaret sahasında en ziyade faaliyet gösteren vatandaşlardan mürekkeptir. Bu hal, tabiatile memleketin iktisadî hayatı üzerinde ve binnetice Devlet varidatı üzerinde de müessir olmaktan hâli kalmaz. Diğer taraftan fevkalâde ahvalın icap ettirdiği milli müdafaa tedbirleri masrafların çok kabarmasına da sebebiyet verir. Nitekim bu sene ki bütçede yalnız müdafaaı milli, yeye âdi ve fevkalâde tahsisat olmak üzere 161 milyon lira ayrılmıştır. Bu yekûnun içinde fevkalâde müdafaa tahsisatı 83 milyon bulmaktadır. Mahiye Vekili bundan bahsederken (şimdilik) kaydını da ilâve etmeyi unutmamıştır. Bu, ileride milli müdafaa için yeniden tahsisat istemek ihtiyahı olduğuna işaretidir. İşte hükümet böyle kabarık yekûnlu bütçe ile memleket karşısına çıkmak mecburiyetinde kaldığında dolayir, ki tabiatile müteessirdir.»

Yeni Sabahta, Hüseyin Cahid Yalçın «Zor sene» başlıklı yazısında:

«Girid Almanlar tarafından zaptı Alman istilâ hareketinin ilerlemesi neticesini verecektir. Bu neticenin Alman ordularını zafere isal edip etmeyeceği son derece meşhûrdur. Fakat hücum dalgası Girid adasında kırılacak olursa bütün Balkan seferi ni faydasız, İngiltereyi hayatı bu noktasından yurmak bakımından sifıra ineceği aşîkârdır.

Zor sene İngiltere için hakikat ten zor bir şekilde ilerliyorsa da şimdiye kadar cereyan eden vaka-yı hiç de ümit kırıcı bir mahiyeti haiz görünmüyor. Almanlar askeri hareket ile birlikte İngilterenin dikkat ve mesaisini dağıtacak şaşırtma hareketlerini de ihmal etmediler. Başlangıçta Irak syanı büyük bir gaile teşkil etmemek istidadını gösterdiği halde gittikçe müzmin bir şekil alıyor ve büyük bir zarar yapıyor. Hindistandaki Müslüman - Mecu-i kavgarları ve Hindilerin muhafefet hareketleri de Almanlara büyük bir yardım sayılmaz. Şimali Okyanusta en büyük İngiliz zırhlısının ziyat ancak Churchill'in tahmin ettiği olduğu aksi fakat neticeye tesiriz vak'alarından biridir.

Hulâsa, Almanyanın bütün gayretile harbi bu sene bitirme, işe çalışacağı yolunda beyanattı doğru çıkmıştır. Almanya çalışıyor. Eden'in zor seneden bahsetmesi de doğru çıkmıştır. İngilizler hakikaten zor bir sene geçiriyorlar. Fakat ezilmiyorlar, geçiriyorlar demektir.

na is- erdir.

10 — Yedek subay yoklama günleri aşağıda yazıldığı veçhile sınıf ve rütbe sırası takip edecek tir:

1) 2 Haziran 941 günü General, kurmay, piyade albaylar.

2 3-4 Haziran günü Tabip, diş tabibi, eczacı, veteriner, kimyager subaylar;

3) 5-6 Haziran 941 günü le-vazım, istihkâm, muhabere, sü-vari her rütbeden;

4) 7 Haziran topçu, ölçme, ı-sıldak büyük, küçük rütbeli subaylar;

5) 9 Haziran 941 günü jandarma, harp sanayi büyük küçük rütbeli subaylar;

6) 10 Haziran 941 günü nakliye, otomobil küçük büyük rütbeli subaylar;

7) 11-12 Haziran 941 günü deniz, demiryolu, hava, harita her rütbeden subaylar;

8) 13 Haziran 941 günü hesap memuru, ve muamele memurları;

9) 14 Haziran 941 günü askeri hâkim ve müşavir, müzika, imamlar, esnafatı askeriyeye;

10) 16 Haziran 941 günü piyade yarbay, binbaşı, yüzbaş-lar;

11) 17, 18, 19, 20 Haziran 941 günü piyade üstteğmen, teğ-men, asteğmenler;

12) 21, 23, 24, 25, 26, 27, 28 Haziran 941 günü; herhangi bir sebepten dolayı yoklamaya gelmiyen subaylar.

(7178)

Kadıköy Vakıflar Direktörlüğü ilânları

Aylık K. Senti Mahallesi Sokağı Sa. Cinsi

L. K. 5 00 Kadıköy Göztepe Mehmet efendi 81 Dükkan

7 00 5 00 Boğaziçi Anadoluhisarı İbrahimbey 85 4 Bahçeli ev

Yukarıda cins ve mevkiî yazılı yerler 31.5.942 sonuna kadar müd-

detle kiraya verilerek üzere müzayedeye 5 gün uzatılmıştır. İla-

heler 29.5.941 perşembe günü saat 15 dedir. İstekilerin müdürlik ak-

4117

Asker gözü ile...

Almanya yalnız hava kuvvetleri ile Denizlerde hâkim olamaz!

(Başı Birincide)

ri, ikmal ihtiyaçlarını temin etmeleri çok kolaylaşacaktır.

Giride bugünkü vaziyete göre her iki taraf için de kazanç imkânları vardır; son safha henüz gelmemiştir. Donanma vazifesine aynı azimle devam eder ve İngiliz filotilası başlıklarını mukabil taarruzda muvaffak olurlarsa, Almanların hizmete uğramaları muhtemeldir.

AKIÇ DENİZDE MUHAREBE:

Greenland veya İzlanda açıklarında İngiliz Hood zırhlısını batırmağa muvaffak olan Alman Bismark zırhlısı, yine bazı muharirlerin acele verdikleri hesapsız tahminler hilâfına olarak, iki gün ve üç gece süren bir takip ve araştırmadan sonra Brest açıklarında bir İngiliz tayyaresi tarafından görüldü ve bir İngiliz filotilası tarafından batırıldı.

Bismark zırhlısı, pek zayıf olan Alman donanması için büyük bir kayıptır. Kapağı ve dar denizlerde toplu kullanılan hava kuvvetleri belki iş görebilir. Bunun muvaffakiyet derecesi de Girid sularında çok miktarda Alman tayyaresinin nihayet 2 kruvazör 4 des. tröyer batırabilmiş olmasından ibarettir. Fakat açık denizlerde kontrol ve hâkimiyet için hava kuvvetleri kâfi değildir.

Silahlar arasında mukayese yapmak yanlış fikirlere yol açar. Aynı esid ve neviden olmayan silahlar başka başka maksatlar için yapılmıştır. Ancak değimeyen bir kaide vardır: Bütün silahların asıl gayesi müsterek tesirdir, yani silahların türlü tesirlerini aynı hedef üzerinde toplamaktır. Bu itibarla aynı cinsten olmayan silahların birbirinin yerine geçemez. Ancak birbirini tamamlar. Hakikat ve fiyata uygun olan budur.

İngiliz donanması, bugünkü muharebe şartlarına göre vazifesini yapabileceği için hava kuvvetleri ile takviye edilmeğe mecburiyetindedir. İngiltere bunu yapabilir ve hiç değilse 942 senesinde yapmış olacaktır. Fakat Almanya yalnız hava kuvvetleriyle bir deniz hâkimiyeti kuramaz. Kuvvetli bir donanma meydana getirmeye de şimdilik kabiliyetli değildir. Herbin sevk ve idaresine tesir eden demirbaş kaideler vardır. Bir harp içindeki tali muharebe tesirlerine kapılıp o kaideleri çürütmek boş bir düşüncedir. Zira onlar da tabiatın kanunları gibi değişmezler.

SABAK ATASEMİLTER

Pencereye baktı, kalın demir parmaklıkları olduğunu gördü. Fetiş elindeki şandamı masanın üzerine bıraktı, sonra: — Allah rahatlık versin!

Diyerek odadan çıktı. Kapının önünde biraz durarak, içeriyi dinleyen Fetiş, zavallı adamın: — Zavallı karıcığım, talihsiz çocuklarım!

Diye acı acı ağlıyarak inlediğini işitti.

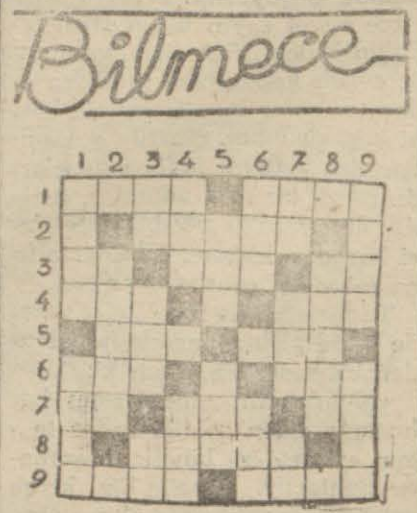
Aşağı indiği zaman işittiklerini Löblan'la karıştıran anladı. Bu sözden müteessir bile olmadılar. Bilakis en gür kahkahalarla salonu çınlattılar.

Löblan karışile çocuklarına yatmalarını söyledi. Karısı itiraz etti: — Ya yolcu gelirse?

— Zannetmem. Maamafih istersen böyle. Biz Fetiş'e bir kaç ladeh şarap daha içeceğiz. Bir s te kadar her fiin işi tamam-

— Sonra Fetiş döndü: — Sen de yufarı çık, kapıdan geç.

Fetiş şarap kadehini bıraktı. — Zuhurlerini çıkarıp ayakları-

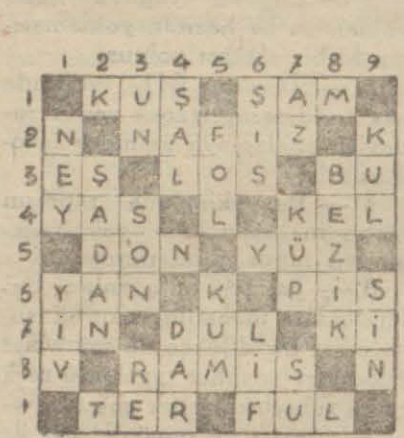
Soldan sağa:

1 — Alim — Atların boy -
nundaki saclar. 2 — Muvakkat
ikametgâh. 3 — Köpek — Rüz
gâr — Bir nota 4 — Komşu
memleketlerin birinin vilâyeti
— Bulgar parası. 5 — Demir
yolu — Bir mevsim. 6 — Vü -
cutta bulunur — Bir vilâyeti -
miz. 7 — Beyaz — Gürültü -
İşte. 8 — Uzun hikâye. 9 —
Kibar — Harcanır.

Yukarıdan aşağıya:

1 — Kadın mecmuası — Ne
zaketsiz. 2 — Bir erkek ismi.
3 — Dahil — Sermaye — Bir
nota. 4 — Bey — Sandalın ilk
sekli. 5 — Zaman — Teslim ol
mak. 6 — Sene — Kulup. 7 —
Erkek — Yanar dağların çıkar
dığı şey — Bir nota. 8 — Bir
kızı ismi. 9 — Teessüf — Ba -
yırnak.

Evvelki Bilmecenin halli

Türkiye Cumhuriyeti Ziraat Bankası

Kuruluş Tarihi: 1888. — Sermayesi: 100.000.000 Türk Lirası

Şube ve Ajans adedi: 265

Zirai ve Ticari her nevi banka muameleleri.

Para biriktirenlere 28.800 lira ikramiye veriyor

Ziraat Bankasında kumbaralı ve ihbarsız tasarruf hesaplarda en az 50 lirası bulunanlara denede 4 defa çekilecek kur'a ile aşağıdaki plana göre ikramiye dağıtılacaktır:

4 adet 1.000 Liralık 4.000 Lr.	100 adet 50 Liralık 5.000 Lira
4 » 500 » 2.000 »	120 » 40 » 4.800 »
4 » 250 » 1.000 »	160 » 20 » 3.200 »
40 » 100 » 4.000 »	

DİKKAT: Hesaplarındaki paralar bir sene içinde 50 lira. dan aşağı düşmeyenlere ikramiye çıktığı takdirde % 20 faz. lasile verilecektir.

Kurala senede 4 defa 11-Eylül, 11 Birincikânun, 11 Mart ve 11 Haziran tarihlerinde çekilecektir.

Gaip araniyor

Babamız Edirneli İhsan İmrendi Kırklarelinde idi. Oradan ayrıldığını haber aldık, fakat nerede bulunduğunu öğrenemedik. Bilen varsa İstanbul'da, Ge-

dikpaşada Esirci Kemaleddin camii sokagında 24 numaraya haber vermesini insanıyet namına rica ederiz.

AİLESİ VE ÇOCUKLARI

Sahip ve Başmuharriri:

NİZAMETTİN NAZIF

Neşriyat Direktörü:

SÜKRÜ SARACOĞLU

Bastıldığı yer:

Ebuzziya Matbaası

Harun-ür-Reşit

Müellifi

İbrahim Hakkı KONYALI

Abbasi saraylarının muhtesem dekorları içinde yaşanan tarih'in en büyük aşk ve en büyük faciâ şaheseridir.

Harun-ür-Reşit kız kardeşini, torunlarını ve vezirini kasaplık koyun gibi doğratıyor.

Bu kıymetli eser satışa çıkarıldı. Karilerimize tavsiye ederiz.

SİNAMALAR

BEYOĞLU HALK SİNEMASI

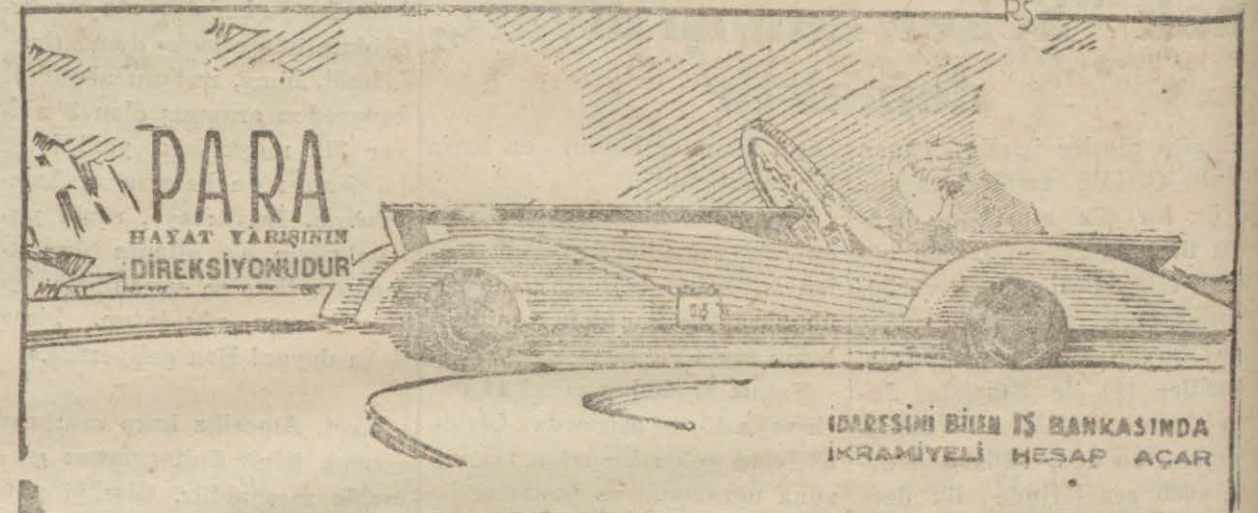
Bugün 11 de gece 8 de

3 BÜYÜK FİLM BİRDEN

1 — King Kong; Türkçe

2 — Şeytan Cetesı

3 — Kumbarbazlar gemisi

T. İŞ BANKASI

Küçük Tasarruf Hesapları

1941 İKRAMİYE PLANI

KEŞİDELER: 4 Şubat, 2 Mayıs, 1 Ağustos, 3 İkinciteşrin tarihlerinde yapılır.

1941 İkramiyeleri

1 adet 2000 Liralık = 2000.— L.	
3 » 1000 » = 3000.— »	
2 » 750 » = 1500.— »	
4 » 500 » = 2000.— »	
8 » 250 » = 2000.— »	
35 » 100 » = 3500.— »	
80 » 50 » = 4000.— »	
300 » 20 » = 6000.— »	

İstanbul Asliye on ikinci Hukuk Mahkemesinden

940/502

Müddei : Mehmet, Edirnekapi Sultanhamam Cambaz sokak 22 numarada M.

Müddeialayh: Naime, Edirnekapi Sultanhamam Hasan Hüseyin sokak 10 numarada M.

Müddei Mehmet tarafından müddeialayh Naime aleyhine açılan 940/502 boşanma davasına ait arzuhal sureti müddeialayhe tebliğ edilmeğe üzere yazılı adresine gönderilmişse de mumaileyhin mezkûr ikametgâhını terk ile semti meçhule gittiğinin beyanla iade kılınması üzerine Hukuk Usulü Muhakemeleri kanununun 141, 142, 143 ve 183 üncü maddelerine tevfiğin iade kılınan dava arzuhal ile muhakeme gününü gösterir davetiye varakasının mahkeme divanhanesine asılmasına ve 941/502 numarada kayıtlı işbu davaya müddeialayhin (15) gün içinde cevap vermesini karar verilmiş ve bermucibi karar arzuhal ile davetiye varakası mahkeme divanhanesine asılmış olmakla mumaileyh Naime'nin yukarıda yazılı müddet zarfında davaya cevap vererek tahkikat için tayin kılınan 12/5/941 pazartesi günü saat (14) de mahkememizde hazır bulunması veya kanunî bir vekil göndermesi lüzumu tebliğ yerine geçmek üzere ilân olunur.

940/502

Beyoğlu Vakıflar Direktörlüğü İlanları

Muhammen kaymeti Teminatı

Lira - kuruş Lira - kuruş

4190 00 314 25

2556 00 194 70

548 00 41 10

1000 00 75 00

300 00 22 50

1000 00 75 00

Boğaziçinde Büyükdere ve cad-desinde vaki eski 16 yeni 29 sayılı Labiyer oteli namile maruf sahil-hane arsası.

Eski Ayaspaşa yeni Ömer Avni mahallesinde eski Beşir yeni Emekdar sokagında vaki eski 1 yeni 5 sayılı ahsap ev.

Galatada Yenicami mahallesinde Kurşunlu handa üst katında (22) sayılı oda.

Boğaziçinde Sarıyerde Dere sokagından eski 100 - 100/1 yeni 56 sayılı ahsap ev.

Boğaziçinde Boyacıköyünde Reşit-paşa mahallesinin Mektep sokagında eski 1 mükerreer yeni 84 sayılı ahsap ev.

Hasköyde Keçeci piri mahallesinin Çöplük sokagında eski 4 mükerreer yeni 12 - 14 sayılı ahsap iki ev.

Yukarıda yazılı gayrimenkullerin mülkiyetleri peşin para ile satın almak üzere 15 gün müddetle açık arttırmaya konulmuştur.

İhaleleri 29/5/941 Perşembe günü saat on beşdedir. İstekillerin Vakıflar Akar ve Mahlûller kalemine müracaatları.

3715

İstanbul Beğinci İcra Memurluğundan:

Kadıköyünde İkbaliye mahallesi Mehmet ef. sokak 3 No. da oturmakta iken hali hazır ikametgâhi meçhul bulunan Hüseyin Hüsnüye:

1 — Vakıf Paralar idaresinden Azmi ve Sefika Bedia ile birlikte borç aldığımız (162) liraya mukabil birinci derecede ipotek gösterilmiş olan Kadıköyünde Altunizade ve Hasanpaşa yeni İkbaliye mahallesi-nin eski Nişantaşı mütevellî Yeni Mehmetefendi sokak eski 29/10 mükerreer yeni 3 numaralı bir ahsap eve 11/9/940 tarihinde ehliyükul tarafından (427) lira kıymet takdir edilmiştir.

2 — Bu hususta dairemizin 938/1387 numaralı dosyasında mevcut vaz'iyet ve takdiri kıymet zabtını okumanız ve bir itirazınız varsa bu ilânın neşri tarihinden itibaren bir ay zarfında İcra hâkimliğine yazılı ile bildirmeniz lüzumu, İcra hâkimliğinin 8/5/941 tarihli kararına tev-fikan 103 muhtarası tebliği makam ma kaim olmak üzere tarafınıza ilân-nen tebliğ olunur.

(4097)

GÜN

Siyasî ve Edebî Haftalık Büyük Gazete

ÇIKARAN: HASAN TANRIKUT

İlk sayısı Çıktı

En Son Havadisın Cinayet ve Macera Tefrikası : 7

KANLI LOKANTA

yanındaki kapının arkasına sindi, beklemeye başladı.

Yukarıdan sesler geliyor, Fetiş yolcuya soruyordu:

— Daha yatmadınız mı? Niçin doluyorsunuz böyle?..

— Bu odayı beğenmedim çok karahlık ve sıkıntılı... Ferah ve geniş bir odaya geçmek istiyorum.

— Bundan daha kolay ne var? Gelin aşağı inelim. Bana bir şise şarap ısmarlarsanız, sizi rahat bir odaya naklederim.

Bu iyi bir teklifti. Fakat yolcu pek inanmadı, inanmamakla beraber de, kalbinde bir ümit ısıtıyordu. Aşağı inerse belki, bir fırsatını bulup kaçabilirdi.

Fetiş ona yol gösterdi: —Buyurun, inelim!

Ademceğiz merdivenleri inmeğe başladı. Son basamağı indiği zaman acı ve boğuk bir ses duyuldu:

— Ahhhh!

Bu zavallı yolcunun son sözü olmuştu, Löblan'ın başına indirdiği kalın demir parçası ile kafası ortasından patlamış, merdivenin alt basamağında yığılmış kalmıştı.

Löblan işini bitirince, yukarıya Fetiş'e seslendi:

— Herfin işini bitirdim. Artık aşağıya gel!

Tanyeri çoktan ağarmıştı. Hava güneşli olmasına rağmen, insanın iliklerine kadar işleyen bir soğuk vardı. (Mon Peza) yolu baştan başa donmuştu. Genç kız, sabahın bu erken saatinde buzların üstünde kayıp düşmemek için ihtiyatla ilerliyor, kasabaya doğru gidiyordu.

Sabah vakti, tenha dağ yollarında korkmadan ilerleyen bu kız kimdir? Nereye gidiyordu bu genç kız?

Kızın adı Tereza idi. Terzilik-

Çeviren:

M.S. Çapanoğlu

İkinci bir iş olur. Mademki parça parça fırında edip yakmayı muvafık görmüyorsunuz, o halde nehere atalım. Tehlike bertaraf olsun... Haydi, Fetiş, bacaklarından tut da bir an evvel yola kalkalım.

Tereza daha fazla dinliyemedi. Başı dönmüş, gözleri karar-mış, âsabi son derece bozulmuştu.

Bir gıcırta, kulaklarında acı akisler yapıp: İçeriden kapının sürgüsü açılıyordu. Bu sefer, bacakları titreyişe başladı. Korkusu bir kat daha arttı. Şimdi kapı açılacak, bir iki adam, taşıkları bu ölü ile çıkacaklardı. Kendisini orada görürlerse hali ne olacaktı? Öldüreceklerine şüphe yoktu.

Löblan:

— Gündüz oldu. Daha uzağı gidemeyiz. (Mezrak) gölüne atıverelim, iş bittir.

Mağaraya girdiler, öteki uçurumdan tutuyordu. Löblan'ın karısı kapının eşliğinde duruyor, kocasını kafadarının cesedi nasıldığını göstermek için seyrediyordu.

Sekiz on adım yürüdükten sonra durdular. Hangi yolu takip edeceklerini, cesedi ne tarafa götüreceklerini, düşünüyordular.

Löblan:

— Gündüz oldu. Daha uzağı gidemeyiz. (Mezrak) gölüne atıverelim, iş bittir.

Mağaraya girdiler, öteki uçurumdan tutuyordu. Löblan'ın karısı kapının eşliğinde duruyor, kocasını kafadarının cesedi nasıldığını göstermek için seyrediyordu.

Sekiz on adım yürüdükten sonra durdular. Hangi yolu takip edeceklerini, cesedi ne tarafa götüreceklerini, düşünüyordular.

Usta çrak, bu uçurumun başında durdu. Löblan, çiragına: — Sallıya sallıya atalım. Ded-i-Nehre kadar gitsin, sular sürükler, götürür. Böyle yapmazsak belki bir tarafa ilişir kalır.

Cesedi salladılar, salladılar, birdenbire boşluğa fırlattılar, sonra, hiçbir şey olmamış gibi dönerrek mağaradan çıktılar, lokanta-ya döndüler.

Usta ile çrak gittikten sonra genç kız, saklandığı yerden çıktı. İki kişi gibi koşmaya başladı. Her adımda atışında Löblanla Fetişin kendisini takip ettiklerini zanneder, korkuyor ve bu korku ile bir kat daha hızla yürüyordu.

(Daha var)